

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“
философия, наука и изкуство.

списание за религия,

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и др. за година 130 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 80 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 50 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата)—250 лева. III. Само „Църковен вестникъ“—100 лв. Само „Духовна култура“—40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестникъ“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ржми да се изпраш предплатени, се се: 10 лева за писъ и за всъко обявления на и во въ Админ и чрезъ аг отстпка

2791 ТУКЪ, ПЛ. Св. Недѣля
Богосл. ф-тетъ, дар.

връщатъ. Всички парични су- Синодъ. Обявления, само последнитъ страници. Плаще лева за дата, 5 лева за под- ума по 2 лева. Официалнитъ учреждения се изпрашатъ напра- частни обявления се приематъ — последнитъ получаватъ 30%

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Пжтът на младежъта. — † Пловдивский Кирилъ.
2. Св. Климентъ Охридски като пастирь. — Г. Царевъ.
3. Църква и училище. — В. Делиганевъ.
4. Едно непозволено зло. — Т. Николовъ.
5. Църквата и службата въ нея следъ освобождение отъ болшевизма. — Капитанъ К. Ф.
6. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
7. Бележки и отзивни.
8. Изъ печата.
9. Писма и дописки.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтописъ: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Пловдивский Кирилъ.

Пжтът на младежъта.

Младежъта не бива да се лута изъ безпжтица, а трѣбва отъ рано да се насочи въ здравъ пжтъ, който води къмъ лична и народна доброчестина. Безпжтицата, въ която бѣ стигнала нѣкога нашата младежъ, не бѣ избрана отъ самата нея, тъй като тя не виждаше предъ себе си ясни пжтища, за да трѣгне изъ тѣхъ съ сигурна стжпка. Твърде малко бѣ сторено, за да бжде насочена и поведена нашата младежъ изъ изпитани пжтища. Това пжкъ, което се правѣше, страдеше отъ единство и системность, ограничаваше се въ малки размѣри и не обхващаше цѣлата градска и селска младежъ. За пропуснатото време и грѣшкитѣ, които се допуснаха, отговорность не носи младежъта, макаръ често пжти къмъ нея да се отправятъ упрѣцитѣ, че не била такава, каквато трѣбвало да бжде. Наопаки, младежъта сама постави въпроса за себе си, тя предизвика общественото съзнание да се занимае съ нейното бждеще, което е и бждеще на народа и на държавата. Това стори не цѣлата младежъ, а частъ отъ нея, но една дейна и смѣла частъ, която се вдъхновяваше отъ желанието и се опираше на волята да увлѣче подиръ себе си бездейната и безпжтната младежъ.

Не би могло да се каже, че за младежъта не се е правило нищо, но резултатитѣ отъ всѣка

безсистемна работа сж малки, слаби, та лесно пропадатъ или, ако не пропаднатъ, не могатъ да създадатъ чувствителна промѣна въ общата упжтеность на младежъта. Това се отнася до градската младежъ, а за селската трудно би могло и толкова да се рече, защото тя не е била предметъ на една особена и организирана грижа.

Сега вече държавата пое въ ржцетѣ си грижата да води цѣлата наша младежъ изъ пжтъ избранъ и надежденъ и да я направи годна за бждещия ѣ животъ и за едно творческо и родолюбиво служение на народа и държавата. Усилията на училището и Църквата въ това сжщото направление ще се допълватъ на една по-широка обществена основа отъ организацията „Бранникъ“, първитѣ стжпки на която сж насърчителни и обещаваатъ да одѣлотворятъ програмата на организацията.

Добре избраниятъ пжтъ разрешава всѣка задача наполовина. Това не е малко. Но, все пакъ, остава още една половина, отъ която зависи цѣлиятъ успѣхъ. Втората половина на задачата е: *съ какви сили ще се върви изъ избрания пжтъ*, тоестъ — съ какви сили младежъта ще върви сега въ пжта на организацията „Бранникъ“, и покъсно — въ своя самостоятеленъ пжтъ на общественно и народно служение. Днесъ младежъта ще бжде ржководена и потиквана, ще бжде възпитавана за високата мисия на едно родолюбиво служение, а утре, когато възмжжее и стане деенъ факторъ въ нашия общественъ и държавенъ животъ, тя ще трѣбва вече съ собствени сили да се движи и упжтва, вдъхновявана отъ чиста и смѣла обичъ къмъ ближния и къмъ народа. Ето защо, въпросътъ за силитѣ, които ще движатъ днешната младежъ и утрешнитѣ зрѣли мжже, е извънредно важенъ.

Касае се за нравствени сили, които не отмаляватъ бързо, не се изтощаватъ отъ непродължително напрежение, не се прекръшватъ при неуспѣхъ, не се огъватъ подъ натиска на изкушения, не скеватъ като слабъ потокъ при суша. Потрѣбни сж сили, които да издържатъ високитѣ напрежения на дълга, въ неуспѣхитѣ да намиратъ потици за нови вдъхновения и всѣкога да се опрѣснятъ съ нови приливи отъ пълноводнитѣ извори на духа.

Такива нравствени сили не се създаватъ бързо. При най-добра воля и при най-примѣрно

усърдие тѣ не могатъ да се създадатъ въ кратко време. Необходима е доста работа, която да за-сегне нѣколко поколѣния. Това не бива никого да обезсърдчава, защото всички днешни наши приноси въ тая насока иматъ значение не само за днешното време, а главно за бъдещето. Народитѣ сж вѣчни и ние трѣбва да устремимъ погледъ къмъ тая далечина, разбира се, безъ да губимъ отъ очи настоящето. Упорито и системно трѣбва да изграждаме нравствената сила на нашия духъ, за да бжде тя твърда крепостъ при всички условия на живота.

Но нравственитѣ сили, за които е дума, не могатъ да се пробудятъ и задържатъ, ако не се разбере и оцени правилно тѣхната природа. Тѣ сж сили на духа, а такива сили сж възможни, когато самиятъ духъ не е изчезналъ отъ мисловия хоризонтъ на човѣка и когато не е угасналъ усѣтътъ за духовната сжщностъ на човѣшката личностъ и за духовнитѣ основи на живота. Изгуби ли се духътъ отъ погледа и отъ вътрешния усѣтъ, за нравственитѣ сили на тоя сжщия духъ не бива и да се говори, защото едно такова състояние на човѣка носи всички признаци на нравствено безсилие. Безъ пробуденъ духъ, който еднакво да прониква мисленето и чувствуването на човѣка, не може да се култивиратъ морални ценности, или пъкъ да се внуши несравнимото превъзходство на тия ценности надъ грубата логика на утилитаризма, която, каквото и да прави, не може да издигне на себе си и всѣкога остава егоистично пресмѣлива

Ето защо, духътъ не трѣбва да угасва (1 Сол. 5, 19). А за да не се угаси, необходими сж две условия. Първо — младежъта да бжде предпазена отъ такива миогледни влияния, които ще я лишатъ отъ сили за морално себенадмогване, оттукъ и за нравствено проявление въ живота. Второ — да бжде тя миогледно така упжтена, че да се приобщи къмъ вѣрата и да се приведе къмъ неизтощимитѣ извори на нравствената сила, които извираатъ изъ дълбокитѣ недра на християнството. Оставимъ ли младежъта подъ миогледни влияния, които подсичатъ коренитѣ на духа и на духовното обхващане на живота, можемъ да запалимъ свѣтли пламъци, които да ни радватъ като празниченъ блѣсъкъ, но едва ли ще разгоримъ траенъ огънь, който да топли. Младежъта обича феерията на тържественитѣ блѣсъци и на въодушевляването, но много по-ценно е да гори въ нея неугасимиятъ огънь на духа. Този огънь, който вѣрата запалва и разгаря, често пжти се гаси отъ миогледни вѣтрове, които разяждатъ и повалятъ нравственитѣ сили съ съмнения и съ отрицание на духа.

На нашата младежъ, отъ която много очакваме, трѣбва да дадемъ сили, които да ѝ бждатъ достатъчни за нейния бждещъ пжтъ. Това трѣбва да сторимъ сега, защото отъ доброто начало зависи добриятъ успѣхъ. Този успѣхъ е нашето бждеще, успѣхъ е на нашата свободна и обединена Родина. Тя трѣбва да бжде въ всѣко отношение силна. А силна ще бжде чрезъ нравствената сила на своитѣ синове и дъщери, върху които ще легне съ цѣлата си тежестъ дългътъ да я пазятъ и издигатъ.

Нашето далечно и близко минало е пълно съ поуки, какво трѣбва да правимъ, за да вървимъ изъ здравъ и сигуренъ пжтъ. Нека винаги да помнимъ това минало и да се поучаваме, какво

трѣбва да предпочитаме и какво да отбѣгваме, та придобитиятъ опитъ да ни бжде полезенъ. Миналото не е скрито отъ насъ, за да гадаемъ. Потрѣбно е само да имаме на умъ следния съветъ: „Спомни си стародавнитѣ дни, помисли за годинитѣ на предишнитѣ поколѣния; попитай баща си — и той ще ти обади, старцитѣ си — и тѣ ще ти разкажатъ“ (Второз. 32, 7).

Св. Климентъ Охридски като пастирь.

Отдавна вече българскитѣ книжовници изтъкнаха националното и културно значение на св. Климентовото дѣло. Редицата критични издания на неговитѣ жития отъ наши и чужди учени, както и научнитѣ съчинения, писани отъ най-компетентнитѣ въ тази областъ люде, обрисоваха съ най-голѣми подробности неговия животъ и дейность. Ако ние хвърляме погледъ върху дѣлото на св. Климента, това правимъ не защото искаме да запълнимъ нѣкаква празнота или да дадемъ ново освѣтление на нѣкои исторически факти. Нашата задача тукъ е по-специална. Ние ще разгледаме практическата дейность на св. Климента като пастирь, защото цѣлото негово дѣло не е нищо друго, освенъ изпълненъ пастирски дългъ.

Св. Климентъ, като „пръвъ епископъ на българската земя“, е първиятъ устроителъ на българското свещенство. Той умѣло е изпълнилъ своитѣ пастирски задължения и несъмнено е постигналъ туй, което е идеалъ на пастирското служение — едно стадо и единъ пастирь. Туй, което на пръвъ погледъ още прави впечатление, това е пастирската ревность и изключителното трудолюбие. „И никога не го видѣхме празенъ, пише неговиятъ житиеписецъ, понеже той знаеше, че бездѣлието учи на всѣкакво зло“.

Разбралъ сжщината на пастирското служение като грижа за многообразнитѣ нужди на пасомитѣ, той съ любовъ и самоотвержение започва своята дейность, за да имъ помогне да уредятъ, съгласно волята Божия, своя животъ на земята и да достигнатъ вѣчно спасение на небето. Не бива да забравяме, че св. Климентъ пастирствува при изключителни за пастирското служение обстоятелства. Отъ гледище на тогавашната действителностъ неговото дѣло може да бжде наречено апостолство. Той работи срѣдъ народъ, който току-що е озаренъ отъ свѣтлината на Христовото учение. Основнитѣ истини на християнството още не били утвърдени въ съзнанието на този народъ. Необходима била планомерна и неуморна просвѣтна дейность, за да се даде правилна насока на религиозния животъ на младото християнско общество. Освенъ това, налагала се и една мисионерска дейность, за да се припечелватъ още чада за Църквата. Всичко това е задължение на църковния пастирь. Нему е заповѣдано да прѣска свѣтлината на Божието слово и съ него да озари не само преминалитѣ вече къмъ Христа, но и лутацитѣ се още въ сѣнката на езичеството. Св. Климентъ чрезъ своето пастирствуване е отговорилъ на тази именно нужда. Той се проявилъ въ областъта на учителството повече, отколкото всѣки другъ български пастирь. Своята учителска дейность той е започналъ въ такъвъ масшабъ, какъвто е изисквало тогавашното време. Той е трѣбвало да организира Българската църква. Но, за да стори това, нему били нуждни подготвени хора и славянска писменость, каквато въ България още нѣмало. И той се заелъ да ги създаде. Въ

това отношение св. Климентъ е работилъ съ истинска апостолска ревностъ. Не е ограничавалъ своята учителна дейностъ само съ проповѣдитѣ, които е произнасялъ въ храма. Схваналъ правилно нуждитѣ на времето, той съ рѣдко умение и любовъ е устроилъ една школа, която е дала на Българската църква просвѣтени пастири и учители. И това наистина станало благодарение на деенощния трудъ на св. Климента. „И никога не го видѣхме празенъ, говори се въ житието му, но всѣкога, и дено и ноще, или деца учеше — и то по различни начини: на едни посочваше какъ се пишатъ буквитѣ, на други обясняваше смисъла на написаното, а на трети оправяше рѣцетѣ да пишатъ — или се молѣше“. . . Рожби на св. Климентовага дейностъ сж подготвенитѣ вече за обществена работа неговии ученици. Отъ тѣхъ той „ржкополагаше четци, иподякони, дякони и свещеници. Въ всѣки окржгъ (ἐνορία) той бѣше опредѣлилъ по триста свои ученици. . .“ Ясно е, че св. Климентъ провежда своята пастирско-просвѣтна дейностъ съ рѣдко умение и педагогически тактъ. „И винаги той поучаваше и всѣкога настояваше . . . споредъ нуждитѣ на всѣкого. Клира той учеше на църковенъ редъ, на псалмопѣние и молитви. . . А у народа той укрепяваше умоветѣ и върху скалата на истинското християнско богопочитание и твърдостъта на вѣрата (Кол. 2, 5) ги утвърдяваше“. Въ своята дейностъ св. Климентъ се е съобразявалъ съ духовнитѣ интереси и съ подготовката на своитѣ слушатели и съобразно съ това е провеждалъ своята просвѣтна дейностъ. За да изясни религиознитѣ истини и да „разруши стената на невежеството“, той е съставилъ за всички празници общедостъпни слова „прости и ясни“. „Чрезъ тѣхъ той крепѣше душитѣ на най-проститѣ българи, сѣкашъ съ млѣко поеше тия, що не бѣха въ състояние да приематъ по-твърда храна (I Кор. 3,2)“. Всичко това наистина е дѣло на рѣдкъ педагогически усѣтъ. Предъ себе си св. Климентъ е ималъ хора, които въ различна степенъ сж усвоили основнитѣ истини на новата религия (християнството): ималъ е кръстени и оглашени; невѣрващи и търсеши вѣра; съмняващи се и увѣрени. Схваналъ това, той е измѣнялъ начина на своето учителство споредъ духовното състояние на слушателитѣ си.

Ревнителъ за самобитна българска култура, св. Климентъ неуморно работи да създаде българска книжнина — основата, върху която се гради образованието. За тази целъ той превърналъ свещенитѣ и богослужбени книги отъ глаголица на кирилица; писалъ книги и насърчавалъ къмъ това своитѣ ученици; превеждалъ отъ грѣцки на славянски туй, което още не било преведено. Така, като почувствувалъ времето на своята смъртъ, „той подари на българскитѣ църкви последенъ даръ, като прибави къмъ Триода това, що не достигаше. Тогава той завърши превода на всичко, що се пѣе отъ новата (Томина) недѣля до Петдесетница“. По този начинъ св. Климентъ далъ първата организация на българското училище и затвърдилъ основитѣ на българската книжнина.

Учителството е само една страна отъ пастирската дейностъ на св. Климента. Съ сжщото старание и ревностъ той е изпълнилъ и всички други изисквания на пастирското служение. Най-специалната, таинствена и отговорна дейностъ на пастиря е дейността му като служител на култа, като извършител на богослужението. Чрезъ тази си дейностъ той става проводникъ на божествената благодать, посрѣдникъ между Бога и човѣцитѣ. Презъ време на богослужението пастирътъ стои предъ Господа, благодари Му, проси Неговото застъпничество за живота на своето паство, или пъкъ Го славослови. И всичко това той прави отъ името

на цѣлата Църква. Изобщо богослужението има голѣмо възпитателно значение. Въ него има неизчерпаемо богатство отъ знание и моралъ, отъ божествена мждростъ и възвишено човѣшко вдъхновение. Нѣма друга сила, която така разностранно да влияе върху вътрешния човѣкъ у християнина. Богослужението е достъпно и пълно съ поука както за проститѣ, така и за най-ученитѣ; както за децата, така и за възрастнитѣ. Голѣма роля тукъ играе не само вътрешната религиозностъ, но и външната обстановка. Богато и достойно украсениятъ храмъ, църковното пѣние, съсрѣдоточената и духовна служба на пастиря — всичко това, освенъ че усилюва религиозното настроение, но и развива у богомолцитѣ вкусъ къмъ художественото, изящното и прекрасното. Въ този случай храмътъ се явява и музей, и концертна зала, и художествена галерия, и при това осветени, осѣнени съ благодатъта Божия и, затова, двойно действувачи на душата.

Въ това отношение св. Климентъ е изпълнилъ своето пастирско служение съ рѣдко старание и вдъхновение. Още съ пристигането си въ Кутмичевица той обикалялъ областитѣ и велегласно проповѣдвалъ. Намъ не е известно при какви обстоятелства той е произнасялъ своитѣ проповѣди. Обаче, отъ предметитѣ и темитѣ съ необходимостъ трѣбва да заключимъ, че много отъ проповѣдитѣ си той е произнасялъ презъ време на богослужението. Отъ неговитѣ „слова може човѣкъ да научи за таинствата, за празниците въ честь на Св. Богородица, И. Кръстителъ, пророцитѣ, ангелитѣ“ и пр. Св. Климентъ ще да е разбралъ много добре значението на славянското богослужение, затова не ще да е изпускатъ нито единъ случай да установи чрезъ божествената служба общение между своето паство и Бога и да имъ предаде Божествената благодать. За това ясно ни говорятъ неговитѣ грижи за построяване на повече и по-добре украсени молитвени домове. По примѣра на св. царъ Бориса, който „украси цѣлата подвластна нему България съ седемъ съборни църкви“, св. Климентъ построилъ въ Охридъ свой манастиръ. Отъ съобщението, че къмъ него той „прибави и друга църква“, личи колко той се е грижелъ за създаване на добре уредени храмове. Само въ Охридъ е имало вече три храма: единъ съборенъ и два Климентови. При построяването на нови храмове св. Климентъ е държалъ особено много за тѣхния стиль и украса. Макарь и по-малки, неговитѣ храмове въ Охридъ „по своя кржгълъ и обѣлъ видъ“ сж били „много по-красиви“ отъ съборния храмъ. Много правилно той е схваналъ какво влияние може да има храмътъ и богослужението за християнитѣ, та затова „чрезъ хубави сгради-храмове ги привлечаше къмъ богослужението“.

Голѣми грижи е полагалъ св. Климентъ и за тържественостъта и красотата на самото богослужение. Своевременно той подготвилъ четци, иподякони, дякони и свещеници, а това вече говори за възможностъ да се уреди едно стегнато и хубаво богослужение.

Но пастирътъ не е само учителъ и тайноизвършителъ. Наредъ съ това, че той е задълженъ да води цѣлото словесно стадо, получилъ е и заповѣдъ да бди за живота на всѣки вѣрващъ поотдѣлно. Ако нѣкой се отклони отъ правия пжтъ, посоченъ отъ Христа, пастирътъ трѣбва да му го посочи и съ всички сили да се постарае да изкорени причинитѣ на злото. Той е призванъ да води хората къмъ спасение и затова всичко, което прѣчи за това, той трѣбва умѣло да отстрани. Грижата за всѣки християнинъ поотдѣлно съставлява третата страна на пастирското служение — пастирската душегрижа.

Въ това отношение св. Климентъ се е погри-

жилъ дотолкова, доколкото му сж се налагали обстоятелствата. Той е познавалъ своето паство и неговитѣ нужди. Знаялъ е добродетелитѣ, виждалъ е и пороцитѣ на своитѣ съвременници и е отстранявалъ всѣко зло съ рѣдко умение. Въ това отношение той следва ап. Павла: билъ готовъ да стане всичко, но да придобие нѣкого. Най-трудното въ това отношение е да се намѣри методъ, правиленъ пжтъ, за изкореняване изворитѣ на злото. Този въпросъ св. Климентъ е решилъ съ голѣма вещина. И тукъ той се поучава отъ ап. Павла. Съ всѣкиго е постъпвалъ съобразно нуждитѣ му. У всѣкиго той търси слабоститѣ и се старае да ги отстрани.

Но особено удивително въ пастирската дейность на св. Климента е това, че той, ржководенъ отъ безграничната любовъ къмъ своето паство, е отговорилъ и на материалнитѣ му нужди. Пастирътъ е призванъ не само да учи и свещенодействува, т. е. не само да ржководи духовния животъ на християнина. Той трѣбва да се грижи сжщо и за задоволяване на физическитѣ му нужди, да облекчава страданията — да се грижи съ всички сили за уредбата на материалната страна въ човѣшкия животъ. На страшния сждъ Праведниятъ Сждия това именно ще ни пита: доколко сме отговорили на нуждитѣ на нашитѣ братя (Мат. 25, 31—36). Св. Климентъ ясно е съзнавалъ това задължение на църковния пастиръ и, въ стремежа си да подражава напълно на Христа, е употребявалъ всички усилия да задоволи и материалнитѣ нужди на повѣреното му паство. „Той, казва се въ житието му, бѣше и баща на сирацитѣ (Пс. 9, 35), и помощникъ на вдовицитѣ (Пс. 67, 5), за които всѣкакъ се грижеше. Вратата (му) винаги бѣше отворена за всѣки бедень, и пжтникъ не оставаше да ношува вѣнъ“ (Иов. 31, 32). Въ това отношение св. Климентъ е вършилъ нѣща, които на пръвъ погледъ нѣматъ нищо общо съ пастирското служение. Тѣ сж били, обаче, предпоставка за благоденствието на паството му. Той се погрижилъ да усѣе българската земя съ плодови дървета, каквито до това време въ България нѣмало.

Така, чрезъ неуморенъ трудъ и непрестанни грижи св. Климентъ е изпълнилъ всички задължения, които се изискватъ отъ пастиря. Отъ неговия животъ българскитѣ пастири трѣбва винаги да се поучаватъ и черпятъ вдѣхновение при изпълнение на пастирското си служение.

Г. Царевъ.

Църква и училище.

Езикъ, вѣра и писменость сж три слънца, които огрѣватъ пжтя на развитието на даденъ народъ.

Писменость, вѣра и езикъ сж три крайгранични постове, които пазятъ етническитѣ граници на единъ народъ.

Вѣра, езикъ и писменость сж три извора, които утоляватъ жаждата за просвѣта, култура и вѣковѣчие на всѣки народъ.

Българскиятъ народъ е щастливъ, че въ продължение на повече отъ едно хилядолѣтие, въпрѣки всички условности на историческата си сждба, запази своята вѣра, борилъ се за своята писменость, воювалъ за своя езикъ. И, ето, дойде време, когато той, обединенъ въ етническитѣ граници на държавата си, отъ Дунава до Егея и отъ Силистра до Охридъ свободно говори на своя езикъ, служи на своята вѣра, радва се на родна писменость.

Тая сполука не е случайна. Дѣлъ за нея иматъ

четиритѣ съзнателни възпитателни фактори: семейство, църква, училище, държава. Разбира се, приносятъ къмъ нея сж дали и другитѣ възпитателни фактори.

Ние, обаче, искаме да се спремъ съ нѣколко думи на ролята, която се пада на Българската църква и родното школо.

Разлиситъ ли страницитѣ на нашата история, ще прочетемъ, че църква и училище за нашия народъ сж били винаги нераздѣлни спжтници; ще видимъ, че църквата е била училище и училището — църква.

Това е било така, защото св. Царь Борисъ поведе своя народъ къмъ православие съ ясното и навременно прозрение, че християнската вѣра води къмъ човѣчностъ, просвѣта и култура. После светитѣ братя Кирилъ и Методий разрушиха легендата, че Богъ разбира само три езика, и съ черковно-славянската писменость дадохъ възможность на българския народъ да се моли Богу на разбранъ езикъ. Златниятъ вѣкъ пжкъ на Симеона се изгради върху основитѣ, които се положиха отъ вѣрата, езика и писменостьта.

Така, по-нататкъ, Българската църква стана българско училище, и българскиятъ народъ можа, както казва народниятъ поетъ, да даде на вси славяни книги да четатъ. . .

Робството подъ гърци, после яремътъ подъ турци, българскиятъ народъ презъ вѣкове понесе, защото не забрави своя езикъ, не се отказа отъ своята вѣра, не се прости съ своята писменость.

Но кой поддържаше най-вече тая сила у народа ни да пази като светиня: езикъ, вѣра и писменость?

Не можемъ да забравимъ семейството, но не можемъ да не кажемъ, че, когато нѣмахме презъ робството своя държава, ние се борихме и извоювахме своя църква и свое училище.

Ако обърнемъ златнитѣ страници отъ главата на българската история, кждето стои заглавието „Възраждане“, ще видимъ, че въ келията до църквата има училище, че одеждитѣ на учителя сж свещенически одежди. По-нататкъ, когато се надхвърлиха стениитѣ на келийното школо и се стигна до свѣтското училище, пѣвецъ пжкъ въ църквата бѣше учителтъ.

Живата връзка между църква и училище не се прекъсна нито въ първитѣ години на просвѣщението презъ епохата на Възраждането, нито въ последнитѣ години на борба за църковна независимость и политическа свобода.

Затуй имената на иеромонаха Паисий, епископа Софроний, педагога иеромонахъ Неофитъ Рилски, бунтовницитѣ попъ Харитонъ и даскала Бачо Киро свѣтлѣятъ върху скрижалитѣ на тази епоха съ еднаква сила.

Не е пресилено, ако кажемъ, че само Българската църква и българското училище сѣ общитѣ си усилия и взаимна подкрепа поддържаха просвѣтлението за национално съзнание презъ петвѣковното робство, дадохъ скжпи жертви въ борбата за духовното и политическо освобождение, плакаха надъ кървавитѣ братски трупове въ Перушица и Батакъ, но и доведоха слънцето на свободата, което изгрѣ на Шипка.

Тѣ, като вѣчни стражи, свето пазиха отъ замърсяване тритѣ извора на езика, вѣрата и писменостьта и сполучиха да запазятъ единството на народа си.

Нѣма мѣсто въ една статия да се разгледа на широко този въпросъ. Но, макаръ и при бѣгълъ погледъ, въ историческия развой на народа и държавата ни може да се види ясно, че винаги Българската църква и бѣлг. училище сж били напълно народни, затуй пжкъ сж били и въ братска прегръдка чрезъ дейностьта си.

Днесъ, когато българскиятъ народъ е обединенъ, сжществува въпросътъ: кой ще мобилизира духовнитѣ

сили на нашия народъ, за да може навреме да се изгради единна и преуспяваща България?

Отговорътъ е: на първо мѣсто църквата и училището.

Това е така, защото въ война се воюва съ ножъ, въ миръ — съ плугъ, а въ миръ и война — съ вѣра, писменостъ и слово. Тия благословени оржжия сж въ ржцетъ на църквата и училището. И днесъ, повече отъ вчера, тѣ трѣбва съвмѣстно, за назидание и примѣръ, да се използватъ.

Дано! . . .

В. Делиганевъ,
Софийски училищенъ инспекторъ.

Едно непозволено зло.

Въ последно време по улицитъ на голѣми и малки градове, особено по улицитъ на София, човѣкъ срѣща рекламни картини и фотографии на голи и полуголи жени въ твърде неприлични пози. Такива картини и фотографии сж явно прѣтивни на добритъ нрави и на установената нравственостъ. Законодателятъ е предвидѣлъ наказания за изложителитъ на такива цинични образи.

Съзнателнитъ бащи и майки минаватъ покрай такива безсрамни образи съ погнуся и ги отминаватъ съ нескриванъ бунтъ въ душата си, защото тѣ знаятъ добре, че отъ тия образи се излъчва невидима отрова за сърдцата и душитъ на тѣхнитъ синове и дѣщери. Картинитъ и фотографитъ сж явно съблазнителни за слабитъ характери и действуватъ пакостно върху подрастващитъ поколения, върху които и безъ това многобройни и разнообразни фактори действуватъ развращаваще.

При това, цинични картини и фотографии сж изложени на публични мѣста и сѣятъ развратъ въ едно време, когато отъ всички страни се говори и пише за обществена подготовка на българската младежъ и когато съ законъ и съ редъ други мѣроприятия държавната власть иска да въздействува върху тая младежъ, за да я направи по-пригодна за великитъ задачи, които ѝ предстоятъ. Ние смѣтаме, а така смѣтатъ и всички други честно мислещи и просвѣтени люде, че безсрамнитъ образи по улици, мегдани и др. публични мѣста сж една голѣма спирачка за нравственото издигане и изобозъ за нравственото оформяване на нашата младежъ по градове и села. За нейното нравствено възпитание и за духовното ѝ издигане сж нуждни не само условия за положителна дейностъ, но и други мѣроприятия, които да отстраняватъ отъ пътя прѣчкитъ къмъ целта. Сѣячтъ сѣе и въ сжщото време плѣви. Възпитателната работа върху подрастващитъ поколения е като работата на сѣяча. Трѣбва да се действаува върху сърдцето, душата, характера на младежта, но едновременно съ това трѣбва да се отстраняватъ и плѣвелитъ, които не позволяватъ на посѣтото добро зърно да пониква и да се развива до зрѣлъ плодъ.

Трѣбва да се разбере отъ всички, особено отъ ония, които иматъ работа съ младежитъ отъ двата пола, че България има повече нужда отъ човѣци съ човѣщина въ сърдцата си и въ отношенията си къмъ всички хора — човѣци, у които да е развито човѣшкото, човѣци съ просвѣтенъ умъ, съ благородни сърдца, съ чувствителни и дълбоки души, съ нравствено издигнатъ характеръ, съ нравственъ миросгледъ, отколкото мже и жени съ силни крака и силни ржце. Безспорно

е, че животътъ има нужда отъ силни крака и силни ржце, ала тѣ не сж най-важнитъ качества за творческата сила на единъ човѣкъ и за свѣтлото бждеше на единъ народъ. Сждбата на народа и държавата се кове повече въ духовнитъ работилници и чрезъ духовнитъ качества у човѣка. Поуката отъ историята е достъпна за всѣкиго: колкото повече мже и жени отъ даденъ народъ иматъ духовни качества и колкото повече и по-силно сж развити тия качества, толкова по-голѣмо е благодействието на тоя народъ и толкова по-дълбоки, по-свѣтли и по-трайни следи той оставя въ историята на човѣчеството и неговата култура.

Но духовнитъ качества иматъ и друго едно предимство. Тѣ сж красота за всѣки човѣкъ и въ сжщото време сж добротворна сила за неговия личенъ животъ и за живота на ония, съ които той е свързанъ по нѣкакъвъ начинъ. Науката, наблюдението и личниятъ опитъ доказватъ тая проста и за всѣкиго достъпна истина.

Като изхождаме отъ духа на новото време, отъ интереситъ на обществото на нацията, отъ интереситъ на всѣко лично съществуване, ние подчертаваме нашия протестъ противъ безумието да се излагатъ безсрамни образи на публични мѣста, пъкъ и кждето и да е другаде. Ние викаме: въ името на България, въ името на общественото благо, въ името на народното добро, за благо на нашитъ синове и дѣщери, престанете, господа, да поставяте вашитъ търговски интереси погоре отъ интереситъ на обществото и нацията. Престанете да си служите съ цинични картини и безсрамни фотографически снимки. Престанете да гжделикате низкитъ, долнитъ, чисто плътскитъ, пакостнитъ начала у многобройнитъ, нравствено неугледали и незакрепнали мже и жени, млади и стари. Не вливайте повече отрова въ душитъ и сърдцата на нашитъ деца, защото тѣ сж нуждни и на насъ, и на народа, и на държавата, тѣ сж бждещето на тоя народъ и бждещето на държавата.

За ония нещастници, които сж затворили ушитъ и сърдцата си за нравственитъ проблеми на новото време, въ което живѣемъ, та поставятъ своето мнѣнико лично „азъ“ надъ всичко и надъ всички, властта трѣбва да вземе мѣрки и да имъ се наложи. Законътъ е ясенъ. Ако този законъ не е достатъченъ — да се създаде новъ законъ.

Младежта е цвѣтътъ на България, младежта е бждещето на България — тая младежъ трѣбва да бжде запазена и въ нравствено отношение. За нейното запазване трѣбва да работимъ всички.

Божествениятъ учителъ Исусъ Христосъ имаше особена любовъ и особени грижи за децата. Той искаше отъ възрастнитъ да се отнасятъ къмъ тѣхъ съ сжщата любовъ и съ сжщитъ грижи, като не създаватъ никаква съблазнъ за тѣхъ. Ние трѣбва да вървимъ по Неговитъ стѣпки. Това е не само общественъ и отечественъ, но и християнски нашъ дългъ. Циничнитъ образи по публичнитъ мѣста и по страницитъ на вестници и списания разливатъ отрова, а тя убива духовния животъ, най-вече на младежитъ отъ двата пола. Да премахнемъ тия образи, за да отстранимъ и тѣхната отрова.

Т. Николовъ.

Отци,
Четете и разпространявайте „Църковенъ вестникъ“.

Църквата и службата въ нея следъ освобождение отъ болшеви́зма.

(Пътни бележки на единъ отъ източния фронтъ).

Трѣбва да се признае, че животътъ на свещеницитѣ въ Съветския Сюзъ е свързанъ съ най-голѣми опасности, особено за ония отъ тѣхъ, които до последно време не сж изоставили и не сж прекратили изпълнението на своя свещенически дългъ.

Нѣкои отъ свещеницитѣ напуснали градоветѣ и живѣли въ селата или близу до тѣхъ, изпълнявайки длъжността на нѣкакъвъ книговодителъ или мѣрачъ въ магазинъ, като въ сжщото време тайно извършвали християнскитѣ трѣби на отдѣлно идващитѣ при тѣхъ лица отъ тѣхното вѣрно паство. Като кръстосахъ около 800 клм. по съветска земя, въ течение на тримесечната борба съ болшеви́зма азъ видѣхъ какъ бързо се възстановяваха „кирхитѣ“ въ нѣмскитѣ колонийки и църквитѣ въ градоветѣ или селата.

Въ недѣлнитѣ дни презъ лѣтото случваше ми се да видя бедната, но чисто облѣчена тѣлпа вѣрующа да отива въ храма по призива на отново зазвнѣлитѣ следъ многогодишно мълчание църковни камбани. Наблюдавахъ сжщо съ каква ревностъ и усърдие се поставяше на църквата кръста вмѣсто петолъчната звезда, украшаваща партийния клубъ, уреденъ въ храма. Въ едно село, кой знае отъ кжде, изкопаха кръста и го позлатиха. Въ друго село кръстътъ бѣ направенъ наново.

Навсѣкжде се събираха и се събиратъ вѣрующа, измжчени хора, и съ общи усилия чистятъ помѣщенieto на храма, боядисватъ го, освещаватъ го, украсяватъ го съ икони и започватъ горещо да се молятъ на всемогущия и милостивъ Богъ.

И случваше ми се често да чувамъ излизащитѣ отъ храма да казватъ: „Това е пѣрвиятъ ни празникъ, християнски празникъ, следъ толкозъ години!“

Презъ последнитѣ дни на септември т. г. менъ се случи да присѣтствувамъ на всенощна и утрена въ едно малко градче на югъ въ Русия. Това бѣ за мене голѣмо удовлетворение, понеже отдавна ми се искаше следъ тримесечно скитосване да посетя храма и да се помоля. Толкозъ повече, че това бѣ за пръвъ пѣтъ на руска земя.

Почти на здрачъ нашата група достигна до бѣлѣшата се, задъ оградата, православна църква. На главния куполъ още въ пѣрвата недѣля следъ освобождението на града е билъ поставенъ малкъ дървенъ кръстъ. Тѣнката и висока кула на камбанарията бѣ още безъ кръстъ, съ зѣша дупка на неговото мѣсто. На двора още се търкаляха листа ламарина, донесени отъ пожарницата. Ламарината е стока, която липсва въ Съветския Сюзъ и сега рѣдко може да се види сграда покрита съ такава ламарина. Но тя е абсолютно необходима, за да може да се покриятъ полуразрушенитѣ или полуповредени църковни куполи въ освободенитѣ мѣста. За това тя се събира веднага отъ пожарницата на изгоренитѣ отъ болшеви́цитѣ стари казарми. Тѣй ми обясни единъ отъ посетителитѣ на църквата.

На камбанарията бѣ поставена дълга стѣлба, съ помощта на която били качени три малки камбани отъ различна величина. Една отъ тѣхъ била взета отъ реквизита на градския театъръ (тукъ трѣбва да кажа, че отъ тамъ сж били иззети и църковнитѣ одежди,

предадени нѣкога въ театъра отъ услужливи безбожници), другата камбана била взета отъ нѣкаква водна станция, а третата я донесли работницитѣ отъ нѣкакъвъ заводъ.

На въпроса ми относно кръста за камбанарията, единъ отъ възрастнитѣ енориаши ми отговори: „ами че на, по мѣничко я поправяме... ще туримъ и кръстъ! За поправка търсимъ сега материалъ — а трудно се намира!“

Като влѣзохме въ църквата, ние се спрѣхме въ притвора на близко до пангара, около който се въртѣше възрастно сухо човѣче, очевидно, настоятелъ. Помагаха му две момиченца 12 — 13 годишни. Трудно бѣше човѣкъ да си пробие пѣтъ до тѣхъ презъ тѣлпата желаещи да си купятъ свѣщи. Въ слабо освѣтениа, скоро варосанъ, храмъ отъ купола гледаше на молещитѣ се Богъ Отецъ, а по стениитѣ отъ страни висѣха и малки и голѣми икони, грижливо донесени въ храма отъ енориашитѣ. Всѣки бърза да донесе нѣщо въ храма отъ онова, което дълго време е криелъ у дома си. Въ тѣлпата богомолци преобладаваха жени съ забрадки и беретки (това е всеобщиятъ начинъ за покриване главитѣ отъ женитѣ въ Съветска Русия) и старци. Рѣдко се виждаха и мжже на 40 — 46 година възраст.

На лѣвия клиросъ нѣкой басъ отчетливо четѣше паримии. Всенощната се служеше отъ единъ свещеникъ безъ дяконъ. Казвахъ ни, че следъ църковната служба този свещеникъ на улицата не можелъ да бжде отличенъ отъ обикновенитѣ граждани. Неговото безбрадо, съ кжси, бѣли мустаци лице, кжсо подстригани коси на главата, не правѣха онова външно впечатление, което сме свикнали да виждаме.

Цѣлата всенощна протичаше въ благочинно, проникновено моление на всички присѣтстваващи: на свещеника, на енориашитѣ и на хора. Въ промеждутѣцитѣ между пѣнието често се обаждаше низкъ женски гласъ, усърдно и молитвено четейки псалмитѣ. А когато хорътъ пѣше „Слава въ вышнихъ Богу“, то наоколо молещитѣ се полугласно подпѣваха. „Благословенъ еси, Господи, научи мя оправданіемъ Твоимъ“ — запѣваше съ тѣнъкъ гласъ полупобѣлѣлъ мжжъ въ сива тужурка. „Исцѣли душу мою, яко согрѣшихъ Тебе“... въздишаше отъ страни възрастна жена. Всички богомолци се молѣха проникновено и набожно. Струваше ми се, че се намирамъ на богослужение на християнитѣ въ римско време...

Общото дълбоко впечатление се допълваше отъ движенията на свещеника. Тѣ бѣха пълни съ благоговение и светостъ, съ безшумно плавно свещенодействие, като че ли съ боязнь да не се наруши тихата молитвеностъ и висшиятъ екстазъ въ Божия домъ. Всичкитѣ му молитви непринудено и строго се съчетаваха съ трептящето и задушевно пѣне на хора, въ който преобладаваха женскитѣ гласове.

Следъ свършване на службата въ полуосвѣтената църква, тѣлпата богомолци не бързаше да се разотиде или веднага да започне да разговаря за свѣтски работи. Излѣзе свещеникътъ, благослови и добави: „Затѣмнението още не е вдигнато, и затова ние трѣбва да свършваме по-рано“. Поради това всички, които желаятъ да се изповѣдатъ, моля, да дойдатъ утре въ 7 часа сутриньта, а въ 8 часа ще започне биенето на камбанитѣ и проскомидията!“

Всички се разотиваха мълчаливо.

На сутриньта, въ недѣля, ние видѣхме въ изпълнената църква и младежта. Нѣкои идваха отъ любопитство, стоеха и се споглеждаха въ недоумение. Други отъ тѣхъ внимателно следѣха всичко. Най-последно

отдълно, на страна, привлече вниманието ми едно 12 — 14 годишно момче, което се кръстеше усърдно и често падаше на колѣне.

Причастващи се имаше твърде много, и църквата бѣше препълнена. Обясниха ми, че отъ петъ години, т. е. отъ времето на абсолютното забраняване на църквитѣ, никой не се е изповѣдвалъ, затова всички бързатъ да се изповѣдатъ и причастятъ съ светитѣ Тайни. Всички се бѣха измъчили за църква.

Бедната, почти просешки облѣчена тѣлпа все пакъ бърза да си купи свѣщица за една рубла (най-малката), и да я постави предъ иконата на Св. Богородица. Утренята мина сжщо така вдъхновено и молитвено, както и всенощната.

Около храма, подъ топлитѣ слънчеви лъчи следъ свършване на утренята, енориашитѣ се събираха на групи и размѣняха мисли за по-нататъшнитѣ работи по привеждане храма „въ Божески видъ“, както ми каза единъ отъ тѣхъ. Надѣватъ се, идната седмица да завършатъ ремонта и въ недѣля да поставятъ кръста на камбанарията.

Надъ храмовия портикъ, кждето нѣкога безбожниците изстѣргали иконата, сега висѣше нова, малка икона въ киворъ. Не далечъ отъ входа, отъ ржцетѣ на настоятеля почти се разграбваха срещу пари, за украшение на храма, малкитѣ книжни икони, пожертвувани отъ единъ отъ нашитѣ колеги въ полза на църквата. Всѣки се стремѣше да получи по две-три икони, не само за себе си, но и за познати.

Отивайки си, ние отнасяхме съ себе си незабравимо, дълбоко впечатление за вѣрата и църковния животъ на руския народъ, току-що въздъхналъ свободно следъ освобождението му отъ игото на безбожниците.

Капитанъ К. Ф.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Мирътъ.

Отъ св. Григорий Богословъ.

О, миръ любезенъ, желанъ отъ сърдце на дѣло и по име, който току-що предадохъ на людетѣ и който получихъ отъ тѣхъ въ замѣна — не зная, обаче, дали е искренъ отъ всички и достоенъ за Духа гласъ, или пъкъ само традиционенъ отзвукъ, който съ неискреността си нарушава мира предъ свидетелъ Бога! О, миръ любезенъ — мой трудъ и похвала, за който слушаме, че е Божий, че Богъ е неговиятъ изворъ и че Самъ Богъ се именува съ него, което се вижда отъ следнитѣ думи: „Божиятъ миръ...“ (Фил. 4, 7); „Богъ на мира...“ (2 Кор. 13, 11); „Той е нашиятъ миръ...“ (Еф. 2, 14); но който, при все това ние не ценимъ! Миръ любезни, извънредно възхвалявано добро и не отъ мнозина пазено, кжде си се скрилъ отъ насъ толкова време и кога ще се върнешъ при насъ? Извънредно силно и повече отъ всяко друго обичамъ и ценя мира; грижливо го пазя, когато е съ насъ, и съ много сълзи и ридания го призовавамъ, когато ни напуска. Тежко е да гледашъ и слушашъ: че градоветѣ на отечеството сж унищожени, че хиляди хора се убиватъ, че земята е обременена отъ палналитѣ воини и пролѣтата кръвъ, че другородци тъпчатъ родната земя като своя! Това ни постигна не по малодушието на защитниците — никой не може да ги обвини въ това; тѣ сж сжщитѣ, които покориха едва ли не цѣлата вселена. Всички бедствия и свърхбедствия сж следствие отъ нашитѣ пороци и отъ нашето увлѣчение въ не-

честивото учение за Св. Троица! Всичко това, обаче, е малко въ сравнение съ: прогонения миръ срѣдъ вѣрнитѣ, похитения авторитетъ на Църквата и унизеното достоинство на древността!

Разномислието въ нѣкои срѣди, макаръ и да довежда до раздоръ, въ тѣхъ не е толкова опасно, колкото е опасно въ Църквата, кждето нѣкои предпочитатъ да живѣятъ по-скоро въ раздоръ, отколкото въ единомислие. Ако нѣкой ни запита: какво ние чувствуваме и на какво се покланяме — отговорътъ е готовъ: ние почитаме любовта, защото, по израза на светия Духъ, „Богъ е любовъ“ (1 Иоан. 4, 8). Защо ние, почитателитѣ на любовта, така ненавиждаме и сме ненавиждани? Защо ние, почитателитѣ на мира, така немилостиво и непримиримо враждуваме? Защо ние, основанитѣ на камъкъ, се клаушкаме; утвърденитѣ на краежгъленъ камень, се разпадаме; призванитѣ въ свѣтлина — се омрачаваме? Защо ние, служителитѣ на евангелското слово, доведохме себе си до мълчание, или безсловесие, или вцепенение, или... не зная какъ още да го назова? Казва се, че и въ храната, и въ сѣна, и въ срамнитѣ дори работи, има мѣрка на ситостъ — у насъ, обаче, нѣматъ край взаимнитѣ поражения отъ единъ на другъ, не само между разномислещитѣ и несъгласнитѣ въ учението за вѣрата, но и между единомислещитѣ — и тѣ сж взаимно противници. Това е по-жалко и по-бедствено отъ всичко друго — и коя е причината за това? Може би: властолюбието, или користолюбието, или завистята, или омразата, или презрението, или нѣкоя друга страсть, които не виждаме дори и въ самитѣ безбожници!

Топи се душата ми, когато гледамъ погибелта на тѣзи, които не сж убити отъ мечъ, нито сж погубени отъ гладъ (Пл. Иер. 4, 9), но сж наранени отъ честолюбие и се погубватъ отъ властолюбие, тѣй че падението имъ възбужда не толкова съжаление, колкото презрението! Ако приемете думитѣ ми — и за васъ, и за менъ ще бжде по-добре; ако ли пъкъ ги осмѣете и отхвърлите — моятъ дългъ достатъчно е изпълненъ и предъ Бога, и предъ людетѣ!

Отъ руски — Ибр.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Противъ руския народъ никой не воюва.

Още при започване военнитѣ действия на източния фронтъ, райхсканцлерътъ г. Адолфъ Хитлеръ заяви на цѣлъ свѣтъ, че Германия води война противъ коварния болшевизъмъ, но не противъ руския народъ. И договорътъ, който миналата седмица бѣ подписанъ въ Берлинъ отъ 11 държави (включително България и Ромъния), е нареченъ *противокомунистически пактъ* и е насоченъ не срещу руския народъ, а срещу болшевишкия режимъ. Въ миналия брой на „Църк. в-къ“ отбелязахме, че ромънскитѣ вестници, както съобщава официалниятъ органъ на Ромънската църква, следъ една извършена анкета, опредѣлили точно — каква цель преследватъ ромънциитѣ въ сегашната война следъ освобождението на Бесарабия и Буковина. Тая цель е — „запазване православната вѣра отъ варварското нашествие на безбожния комунизъмъ и нейното възстановление и обновление *срѣдъ народитѣ, освобождавани чрезъ священата война отъ духовното потисничество на болшевизма*“.

При тая тѣй ясно опредѣлена цель на похода въ Русия, твърде странни се показватъ размишленията на нѣкои ромънски вестници относно бждещото устройство на руската територия. Така, букурещкия в. „Акциуня“, както съобщи столичниятъ в. „Заря“ (7. XI.), пишелъ, че понеже още отъ началото на 18-то столѣтие Европа е била смущавана отъ московския режимъ, който действу-

валъ така тлетворно, както и еврейският елементъ, то безрезультатно щѣло да бжде, ако Русия бждѣла само разпокъсана. Споредъ тоя ромънски вестникъ, имало само едно радикално разрешение: всички славянски и руски населения да се изпждятъ, да се изтикатъ вѣнъ отъ Европа. Сибирь, по думитѣ на „Акциуня“, ималъ нужда отъ хора, а Европа имала нужда отъ територия. Съ изключение на финландцитѣ отъ Карелия, на ромънитѣ, населяващи областта между Букъ и Днепъръ; и, може би, на украинцитѣ, цѣлото славянско или послavianчено население на Европейска Русия трѣбвало да бжде закарано въ Сибирь. Прочистването на Европ. Русия отъ всички славянски елементи се налагало. Тази огромна империя щѣла да бжде колонизирана въ голѣмъ мащабъ отъ германцитѣ и тѣхнитѣ съюзници.

Наистина, това сж думи жестоки, по всѣка вѣрност, казани по недоразумение. Искането на в. „Акциуня“ е просто чудовишно и страшно. Да се изпждѣли въ Сибирь, защото смущавали Европа, къмъ 100 милиона православни руси, които въ недалечното минало извоюваха свободата на толкова народи въ Европа, въ туй число и на ромънитѣ! И коя е вината на тоя великъ народъ? Вината му е тая, че има нещастieto да бжде поробенъ отъ шепя безбожни и жестоки тираны, повечето чужденци, които въ продължение на 24 години го ограбиха и оголиха напълно, лишиха го отъ всичко, като се опитаха да му отнематъ и вѣрата въ Бога, да затриятъ и народностното му съзнание. Но рускиятъ народъ показа необикновено величие въ страданията си: изгуби всичко, принесе милиони човѣшки жертви на безбожния режимъ, даде хиляди и хиляди мжченици за православната вѣра, но запази най-скѣпото — вѣрата си въ Бога и надеждата на Него, като съ тия добродетели възбуди удивление и възторгъ въ цѣлъ свѣтъ. И Богъ оправда чаянията му: прати му доблестнитѣ войски на Велика Германия и нейнитѣ съюзници да го освободятъ отъ грознитѣ поробители-звѣрве. „Не вѣрвайте, чеда, когато ви говорятъ, че рускиятъ народъ е озвѣрѣлъ. Съвсемъ не. Озвѣрѣла е, може би, известна частъ отъ нещастната младежъ, възпитана всецѣло отъ безбожната властъ, но останалитѣ, твърде голѣмото мнозинство, сж си останали сжщитѣ чисти по сърдце добри руси, готови да приематъ свѣтилника на вѣрата въ душата си“ — така характеризира сегашното религиозно-нравствено състояние на руския народъ Берлинскиятъ архиепископъ Серафимъ въ една скорошна своя проповѣдь въ Братислава (Словакия). Вѣрността на тая характеристика потвърждаватъ всички, които сега отиватъ въ Русия, потвърдиха я и нашитѣ журналисти, които преди три седмици се върнаха отъ източния фронтъ.

Тия великомжченици за вѣрата ли ще трѣбва да се изтикатъ отъ Европа? Нима противъ тѣхъ се води свещената, кръстоносна война? О, не. Цѣла съюзена Европа, включително и Ромъния, днесъ воюва само противъ безбожния комунистически интернационалъ, противъ разлагачия всичко болшевизмъ, който наистина трѣбва да бжде изтиканъ отъ Европа и пропжденъ не въ Сибирь, а по-далече — въ безднитѣ на Тихия океанъ.

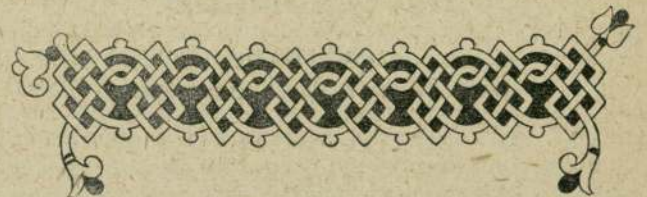
Това, що предлага ромънскиятъ вестникъ, ако не е по недоразумение или моментно настроение и заслѣпление, наистина, е много жестоко и страшно!

ИЗЪ ПЕЧАТА

Какво направиха петъ гимназисти.

(Сливенския в. „Изтокъ“ 28. XI. т. г.)

Има свѣтлина и надежда въ нашата действителность. И когато тази свѣтлина грѣе въ душитѣ и постѣпкитѣ на младитѣ, които растатъ и идватъ следъ насъ, тя е още по-свѣтла и красива. . . . Идва зимата. Урежда се зимна помощна акция за подпомагане на тия, които не сж богати и мжчно преживѣватъ. Издаватъ се афиши, говори се, пише се, едни даватъ щедро, други се циганятъ. . . . Презъ единъ мраченъ день на миналата седмица, петъ симпатични млади момчета, ученици отъ гимназията, бодро и усилено копаеха прѣстъ на улицата предъ една кжща, която собственикътъ ѝ трѣбвало да изравни. Копаеха, товарѣха прѣстъта на една каруца и я изхвъргаха на рѣката. Деца на скромни и неизвестни родители, които, повече отъ сигурно е, не безъ потъ на челата изкарватъ прехраната на семействата си. Каруцата е собственост на бащата на единъ отъ ученицитѣ. Събрали се тия момчета, копаютъ прѣстъта и изкарватъ дневно по десетина каруци, които имъ се заплащатъ по 25 лв. едната. И решили: да събератъ пари за единъ свой беденъ другаръ-съученикъ, за да си купи дрехи и посрещне съ повечко радостъ идващата зима. Другарътъ имъ не знае, че тѣ, следъ училището и приготвянето на уроцитѣ, днѣнятъ земята и му готвятъ скроменъ даръ, откупенъ съ тѣхния юношески трудъ, но подсладенъ съ тѣхното сърдечно и другарско чувство. Трѣбваше да ги види човѣкъ тия хубави момчета — какъ чевръсто хвъргаха лопатитѣ съ прѣстъ; трѣбваше да види тѣхнитѣ зачервени и засмѣни лица какъ сияеха отъ радостъ. А тази тѣхна радостъ е наша вѣра, че има въ душитѣ на младитѣ златни зърна, отъ които днесъ прокълва, а утре ще израстне величието на България. Стискамъ ви ржцетѣ скромни и достойни, бедни деца.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Пловдивска епархия. На 19. X. т. г. Негово Високопреосвещенство митроп. Кирилъ служи въ храма „Св. Марина“, гр. Пловдивъ, и ржко положи въ дяконски чинъ кандидата за свещеникъ Борисъ Кабзамаловъ, отъ с. Брѣстовица, Пловдивско, завършилъ Богословския факултетъ. А на 21. X., го ржкоположи за свещеникъ, за вакантната енория въ гр. Брацигово. .

На 1. XI., деня на народнитѣ будители, Митрополитътъ служи въ храма „Св. Ив. Рилски“ и произнесе слово за живота и дѣлото на св. Ив. Рилски — покровителя на българския народъ. Следъ службата, въ съслужение съ градското свещенство, извърши молебенъ на пл. „Съединение“, по случай празника на будителитѣ, и произнесе прочувствена речъ за дѣлото и заветитѣ имъ.

На 5. XI. Негово Високопреосвещенство има въ престолния гр. Пловдивъ конференция съ Архиепископскитѣ намѣстници въ епархията. А на 6. XI. т. г. откри събранието на Пловдивското околийско свещеническо братство и каза напжтствено слово къмъ свещеницитѣ.

На 8. XI., т. г. — Димитровденъ — Негово Висо-

*****
ЗА ВСЪКАКВА ДУХОВНА И ХУДОЖЕСТВЕНА КНИЖНИНА ОТНЕСЕТЕ СЕ ДО

Синодалната книжарница

*****

копреосвещенство служи въ храма „Св. Марина“ и произнесе слово за празника. Следъ службата той извърши панихида за благодетеля Д. Кудоуглу, а въ 11 ч. пр. обѣдъ, въ катедралния храмъ „Св. Богородица“, извърши панихида и молебень и каза подходяще слово по случай празника на занаятчиитѣ. Сжщия день сл. обѣдъ замина за с. Катунско Конаре, Пловдивско, дето извърши вечерня, по случай освещаването на храма „Успение Пресв. Богородицы“.

На 9. XI., Негово Високопреосвещенство Митрополитътъ, въ съслужение съ протосингела на Митрополитята, Асеновградския архиерейски Намѣстникъ и свещеници, извърши освещаването на храма въ сжщото село и отслужи първата Божествена литургия, въ края на която каза назидателно слово къмъ християнитѣ — да обичатъ църквата и да посещаватъ новоосветения храмъ. Въ новоосветения храмъ бѣха кръстени единадесетъ малки деца. Следъ службата освети знамето на Детското православно християнско дружество при прогимназията въ с. Кат. Конаре, религиозния олтаръ въ училището и новия Общински здравенъ домъ.

Въ училището Негово Високопреосвещенство бѣ поздравенъ отъ председателя на християнското дружество, комуто Архиереятъ отговори и благослови дружественитѣ членове и всички учаци се въ селото да растатъ и крепнатъ подъ закрилата на дружествения патронъ св. Иванъ Рилски.

Въ новоосветения здравенъ домъ бѣ сервиранъ обѣдъ, следъ който Негово Високопреосвещенство се завърна въ гр. Пловдивъ.

На 10. XI., Негово Високопреосвещенство Митрополитътъ откри съ водосветъ и подходяще слово дневния детски домъ при храма „Св. Петка“, Пловдивъ. Въ трапезарията при храма се хранятъ безплатно и се наглеждатъ презъ цѣлия день 60 бедни деца.

Едно посещение въ Пловдивската дух. семинария. На 5. XI. т. г. Негово Високопреосвещенство Пловдивскиятъ митрополитъ Кирилъ направи официално посещение на Пловдивската духовна семинария. Той пристигна въ Семинарията, придруженъ отъ Пазарджишкия Архиерейски намѣстникъ къмъ 10¹/₂ ч. преди обѣдъ. Негово Преосвещенство Стобийскиятъ епископъ Никодимъ, ректорътъ на семинарията, ведно съ учителската колегия и ученицитѣ го посрещнаха още при встъпването му въ двора. Ученицитѣ изпѣха „Владику и свещеноначалника“; Архиереятъ съ свойствената му блага усмивка ги благослови, а следъ това всички се отправиха къмъ семинарския параклисъ.

Тукъ следъ кратко моление, въ което семинарскиятъ хоръ взе участие, високиятъ гостъ се обърна къмъ участитѣ се съ съдържателно и проникнато отъ църковно-родолюбивъ духъ слово. Той подчерта, че Провидението е оощаствило сега родината ни, като е дало възможность да се реализира мечтаното съ вѣкове народно обединение, за което работи и даде скжпи жертви не едно поколѣние, и че тия придобивки ние можемъ да упазимъ само чрезъ родната Църква, която е източникътъ на морални сили у народа, безъ които не може да има национална мощъ, национална добротчина и напредѣкъ. Всичко това говори, че и възпитаницитѣ на семинарията, утрешни пастири народни, ще трѣбва да погледнатъ сериозно на мисията и задачата, които имъ предстоятъ за въ бждеще.

На пламенното слово на Митрополита отговори ректорътъ на семинарията Негово Преосвещенство еп. Никодимъ. Той благодари за посещението, което е честь на семинарията, и за хубавитѣ и мждри напжтствени думи, като изрази надеждата, че Кириархътъ ще има присърдце и въ грижитѣ си семинарията, както това е било до сега.

Последнитѣ два часа Н. Високопреосвещенство направи посещение въ шеститѣ класове по Свещено Писание и Нравствено богословие. Много голѣмо удоволствие той изпита, когато забеляза въ единъ отъ тия класове ученици отъ Македония. Той имъ зададе нѣколко въпроси относно роднитѣ имъ мѣста и относно лекцията по предмета, оставайки много доволенъ отъ отговоритѣ. Следъ обѣдъ къмъ 2¹/₂ ч. Митрополитътъ напусна семинарията. Това посещение на Кириарха вдѣхна бодрость въ сърцата на ученицитѣ и бѣше истински празникъ за семинарията.

Съобщава: *Иеромонахъ Иона.*

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Св. Синодъ на Българската църква.

Окржжно № 8408 отъ 15. XI. т. г. до епархийскитѣ Архирен — приканятъ се да наредятъ до свещеницитѣ да взематъ участие въ организиране курсоветъ и четенията, които ще открие Общиятъ съюзъ на бълг. земеделци.

Ваше Високопреосвещенство,

Общиятъ съюзъ на българскитѣ земеделци е решилъ да открие културно-просвѣтни стопански курсове въ по 3—4 села на всѣка околия и народни четения въ всички населени пунктове въ страната.

Св. Синодъ, въ заседанието си на 7 т. м., реши да Ви приканимъ да наредите до епархийскитѣ свещеници отъ благодарованата Ви епархия да взематъ участие въ организирането и провеждането програмата на тия курсове и четения, както и лично да изнесатъ сказки съ религиозно-нравствено съдържание.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ:
Видинский Неофитъ.

Сждебно отдѣление.

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на *петнадесетото* сждебно заседание на Св. Синодъ, презъ зимната му сесия на 1941 година, ще бждатъ сложени на разглеждане следнитѣ сждебни производства:

XV сжд. заседание 17. XII. 1941 г.

1) в. бр. д. № 73/40 на Христо и Стилиянка Ив. Протопопови, отъ Казанлъкъ.

2) в. бр. д. № 148/40 на Мария и Христо Георгиеви, отъ с. Драганово, Г.-Орѣховско.

3) в. бр. д. № 233/40 на д-ръ Стефанъ и Евдокия Джакови, отъ София.

4) в. бр. д. № 36/41 на Пеню Симеоновъ Ивановъ и Неда Георгиева Косева, отъ с. Косарка, Дръновско.

5) в. бр. д. № 67/41 на Донка Н. Севдалова, отъ Попово и Никола Севдоловъ, отъ София.

6) в. бр. д. № 86/41 на Паунъ Пауновъ Диновъ и Севастица Ф. Г. Савова, отъ с. Шипковскитѣ колиби, Кулско.

7) в. бр. в. № 111/41 на Димитъръ Вълкановъ Ивановъ и Петра Николова, отъ София.

8) в. ч. пр. № 24/41 на Койка Ив. Христова, отъ с. Кукета, Еленско и Иванъ Хр. Къневъ, отъ Варна.

9) в. ч. пр. № 25/41 на Анастасия П. Стратева, отъ Сливенъ и Петъръ Стратевъ, отъ София.

10) в. бр. д. № 260/41 на Христо Димитровъ Пановъ и Елена Д. Стефанова, отъ Плѣвень.

11) в. бр. д. № 262/41 на Цоко Ив. Литовъ и Иотка Ст. Йолова, отъ с. Батулци, Врачанско.

12) в. бр. д. № 261/41 на Никола В. Капитански и Анка Ал. Бубичарска, отъ София.

13) в. бр. д. № 263/41 на Цвѣтана Йорданова и Петъръ Апостоловъ, отъ Русе.

14) в. бр. д. № 264/41 на Малинъ и Димитра Ст. Груеви, отъ София.

15) в. бр. д. № 265/41 на Милка и Величко Т. Черневи, отъ София.

16) в. бр. д. № 566/41 на Дяко Колевъ Цвѣтковъ, отъ София и Иванка Д. Колева, отъ Чирпанъ.

Забележка. Ако това заседание не се състои на опредѣлената дата, или не се разгледатъ всички дѣла, отлагатъ се за следващото по редъ заседание.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Министърътъ на външнитѣ работи г. Ив. Поповъ посети Берлинъ и подписа противокмунистическия пактъ, къмъ който се присъединяватъ 11 държави. Приетъ бѣ отъ Фюрера и води продължителенъ разговоръ съ м-ра на външнитѣ работи г. фонъ Рибентропъ.

Подписа се търговска спогодба съ Швейцария.

По покана на германското главно командуване началникъ щаба на нашата армия генералъ Лукашъ замина за източния фронтъ презъ Ромъния. Въ Ромъния е билъ предметъ на внимание отъ страна на военнитѣ власти, н-къ щаба на ромънската армия и генералъ Антонеску.

Италия назначи губернаторъ на Черна-гора.

Въ Сърбия борбата срещу комунистическия чети продължава. Избити сж и пленени нѣколко стотинъ четници.

Турското правителство е поставено предъ голѣми изпитания поради забѣгването на руски параходи въ турскитѣ пристанища и поради натиска на английското правителство да пропусне военната черноморска флота на болшевицитѣ презъ протоцитѣ въ Срѣдиземно море. Турското правителство не ще пусне руската флота презъ протоцитѣ. Създадо е лагери за рускитѣ бѣжанци, които пристигатъ, и за военни, които гърсятъ прибѣжище.

Германското правителство покани съюзнитѣ и приятелски държави на тържествена среща по случай годишнината отъ създаване противокмунистическия пактъ. Присѣстваваха външнитѣ министри на Италия, Испания, Унгария, Ромъния, България, Хърватско, Словакия, Финландия и посланицитѣ на Япония, Манджукоу и Нанкинското национално китайско правителство.

Въ Франция се взематъ мѣрки за отбраната на Мароко и Дакаръ отъ англоамерикански десантъ.

Английското правителство разшири за мжжетъ военната задължителна служба и създаде задължителна трудова повинность за женитѣ и младежъта.

— Английското правителство е остро критикувано въ южноафриканския доминионъ, заради голѣмитѣ жертви на южно африканскитѣ войски при последнитѣ нападения срещу италогерманскитѣ сили въ Либия.

Руското правителство е недовошно отъ Англия по въпроса за подпомагането, заради което Русия прати Литвиновъ въ Америка съ инструкции за отдѣлна спогодба съ Америка. Англичанитѣ сж прѣчили на заминаването му. Най-последе той заминалъ не презъ Англия, а презъ Азия.

— Русия уведоми Турция, че е наредено рускитѣ подводници да потопяватъ всички параходи и кораби, които пжтватъ край българския брѣгъ.

Америка окупира холандска Нова Гвинея, островъ до Австралия.

— Американското правителство почна да прибира поданицитѣ си отъ Китай, Япония, Индокитай и островитѣ по Великия океанъ.

— Стачкитѣ продължаватъ. За 7 декемврий се готви голѣмата стачка на желѣзничаритѣ, въ която ще стачкуватъ близо два милиона желѣзничари. Правителството преговаряло и обмисляло мѣрки противъ стачкитѣ.

— Въвежда се и въ флотата наборната система, поради непостжпване на доброволци.

Преговоритѣ между Япония и Америка стигнаха до най-критична точка. Япония трѣгна по пжта на отстѣпки и се съгласи на временна спогодба по тихоокеанскитѣ спорове. Неочаквано, когато Хълъ и Курусу преговаряха, се намѣсиха Англия и Китай на Чанъ Кай Шекъ и поискаха да се направятъ предложения на Япония въ крайно категорична и неприемлива форма, а именно — Япония да напусне тристранния пактъ, да напусне Китай и Индокитай, да не прави въпросъ за военното снабдяване на Русия отъ Америка. Това предложение биде отхвърлено. Смѣта се, че японскитѣ пратеникъ Курусу ще напусне Америка и ще се върне въ Япония.

Войната продължава съ силно темпо. Германското командуване е предприело натискъ срещу руския фронтъ при Москва. Победитѣ на тоя фронтъ, спечелени отъ германцитѣ, се чувствуватъ. Германцитѣ сж на 35—40 км. до Москва и бързо ще сключатъ обржча около болшевишката столица. По фронта на Ростовъ и при Петроградъ болшевицитѣ сж предприели нападения, за да облекчатъ сждбата на Москва. Срещу Ростовъ германцитѣ ще приложатъ военни мѣрки поради нападения отъ руси въ тила на германскитѣ войски и още заради минитѣ и адскитѣ машини поставени, по улици, площади и кжщи на Ростовъ.

— По фронта въ Либия боеветѣ продължаватъ въ полза на италогерманскитѣ войски, които навсѣкжде изъ пустинята отблѣснаха английскитѣ войски и спрѣха английската офанзива.

И финландцитѣ отбелязаха голѣми успѣхи въ Карелия.

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ДЪТОПИСЪ.

І. У насъ.

Възстановяване на единъ свѣтълъ празникъ. Повече отъ две десетилѣтия българскитѣ народъ бѣ лишенъ отъ възможность да празнува установения на 27 ноемврий День на победитѣ, понеже „победителитѣ“ отъ Свѣтовната война на сжщата дата му бѣха наложили жестокия Ньойски договоръ, съ който радостниятъ неговъ празникъ бѣ направенъ день на най-дълбока тжга. Силитѣ на Осьта, обаче, по Божия воля, разкжсаха тоя позоренъ актъ и счупиха тежкитѣ вериги, като ни възвърнаха и земи, и честь, и самия свѣтълъ празникъ. На 27 м. м. цѣла обединена България, следъ 22 години, за пръвъ пжтъ радостно отпразнува този именно празникъ — день на победитѣ и слава на родното оржжие. Нашиятъ печатъ даде възторженъ изразъ на тая радостъ, училището посвети и специаленъ часъ за миналото, Църквата отслужи панихиди и молебни за покойнитѣ и живи виновници на тая слава — изобщо цѣлиятъ народъ чрезъ събрания, манифестации и речи, съ искрена благодарность къмъ Всевишния отпразнува своето

национално възкресение, напълно убеденъ, че никое дѣло, построено върху лъжа, неправда и жестокость, не може да бѣде дълготрайно.

Общъ концертъ. Св. Синодъ одобри решението на настоятелството при храма-паметника „Св. Ал. Невски“ — храмовиятъ хоръ да участвува въ единъ общъ концертъ на православна и германска религиозна музика, който ще се състои презъ тоя месецъ

Културно дѣло. На 9 и 23 м. м. хорътъ на Пловдивската духовна семинария, заедно съ учител-възпитателя иером. Иона, посетилъ селата Устина и Брѣстовица. Хориститѣ взели участие въ богослужението, о. Иона произнесълъ проповѣди. Следъ черкуване хориститѣ дали и концертъ, придруженъ съ сказка отъ учител-възпитателя имъ. Питомцитѣ на семинарията били посрещнати много добре, и дѣлото имъ срѣдъ народа оставило чувствителни следи.

Духовна връзка между ученицитѣ — Министерството на народното просвѣщение, въ желанието си да създаде духовна връзка между подрастващитѣ поколения; въ обединена България — отъ Добруджа до Охридъ и отъ Дунавъ до Бѣло море, съ особено окръжно подканя всички ученици отъ основното училище до гимназията включително да създадат писмовна връзка помежду си. Класнитѣ наставници и учителитѣ ще подпомогнатъ въ това отношение ученицитѣ си, като изискатъ отъ своитѣ колеги въ освободенитѣ земи да имъ изпратятъ адреси на желаещи да пишатъ на своитѣ другари отъ старитѣ предѣли и обратно. По тоя начинъ българчетата отъ всички родни краища ще се опознаватъ чрезъ другарски писма и ще могатъ да почувствуватъ своята народностна общность, изразена въ езикъ, обичаи, нрави, копнежи и радости.

Синодално благословение за ржкоположения. Св. Синодъ даде благословение и разрешение да бждатъ ржкоположени за иеромонаси: 1) иеродяконъ Павелъ Блажевъ, род. отъ с. Елховець. Кичевско, братъ на манастира „Св. Николай“, край с. Слепче, Прилепско; 2) монахъ Николай Антовъ, род. отъ гр. Прилѣпъ, братъ на манастира „Св. Богородица“—Трескавецъ, Прилѣпско, и 3) иеродяконъ Инокентий, братъ на манастира „Св. Преображение“, край с. Зързе, Прилѣпско.

Пенсионирани свещенци. Св. Синодъ одобри постановлението на Старо-Загорския Епархийски духовенъ съветъ за пенсиониране на: 1) свещеникъ Константинъ Ж. Каменаровъ, отъ с. Меричлери, Чирпанско, поради напреднала възраст, и 2) свещеникъ Василь Недевъ, отъ с. Голѣмо-Асеново, Чирпанско, поради напреднала възраст.

II. Въ чужбина.

Англиканската църква. Червено знаме въ олтара на една англиканска църква. На единъ мадридски вестникъ съобщаватъ отъ Лондонъ, че предъ старата църква „Св. Климентъ“ въ градъ Айслингтонъ по-миналата недѣля спрѣлъ неочаквано единъ черенъ автомобилъ, отъ който слѣзналъ аташето при съветското посолство въ Лондонъ, съ червено знаме подъ мишиницата. Предъ вратата на църквата го чакалъ чехскиятъ професоръ Карлъ Нигримъ. И двамата влѣзли въ храма да се помолятъ задружно. Следъ това отишли въ олтара и предали на свещеника червеното знаме, което било окачено надъ самия жертвеникъ. По нареждане на свещеника църковниятъ хоръ веднага изпѣлъ Интернационала.

Съобщавайки това, испанскиятъ вестникъ нарича тая комедия най-новъ болшевишки маскарадъ, съ който

плутократско-марксистическото съюзничество стига до истинско безбожие и до кошуство съ най-светитѣ емблеми на Църквата и религията.

Въ Америка. Спасителенъ урокъ. Подъ тоя надсловъ, „La Croix“, въ отдѣла си „Новини отъ Америка“, пише следното:

Людетѣ сж наклонни да вѣрватъ, че нещастна Франция дава на другитѣ народи единъ спасителенъ урокъ. Монсиньоръ Рейди, секретаръ на N. C. W. C., обръщайки се къмъ конгреса на женитѣ-християнки, свиканъ въ Данверъ, казва: „Много лесно е да се каже, че такава и такава вѣрване, или такава и такава поведение разрушава Църквата, но е съвсемъ трудно да се действува за премахване на заблужденията. Социалнитѣ условия сж една хула противъ християнския животъ. Най-ефикасното срѣдство противъ злото се намира въ положителното изповѣдание на истината и на Христовия духъ чрезъ организиранитѣ християнски сили. Опасно е да оставаме равнодушни предъ злинитѣ, които застрашаватъ Църквата и основитѣ на цивилизацията. Разбира се, гоненията въ Съветска Русия сж открити и жестоки; но, като се вземе предвидъ всичко, тѣ не сж по-разорителни отъ системнитѣ и коварни нападения на интелектуалцитѣ противъ религията, правени отъ професори съ грѣмки титли. Предателски сили вѣрватъ задъ знамето на демокрацията, на възпитанието и на начина да се живѣе по американски; въ сжщность тѣ правятъ усилия да миниратъ вѣрата на народа чрезъ всички агенции на безнравствеността. . . Всѣко лично усилие, всѣко действие на отдѣлна група отиватъ напусто срещу тая тирания на злото: победата е възможна само чрезъ разумната и упоритата сила на всички миряни, които обичатъ Христа. Въмѣсто да отправяме укоръ срещу правителството, нека съжаляваме за липсата на единство отъ страна на религиознитѣ сили да защищаватъ нашитѣ позиции“.

Църковно настоятелство при хр. „Въведение Пр. Богородицы“ въ гр. Горна Джумая.

Обявление № 82. Църковното н-во обявява, че кръщелнитѣ свидетелства на долупосоченитѣ лица сж изгубени и се считатъ невалидни, и на лицата сж издадени дубликати.

1. Костадинъ Милановъ Котевъ, род. 13. V. 1934 г.;
2. Димитъръ Александровъ Станойчевъ, род. 9. V. 1922 г.;
3. Никола Андоновъ Стаменовъ, род. 9. V. 1911 г.;
4. Георги Сотировъ Марчовъ, род. 25. III. 1918 г.;
5. Вѣра Г. п. Николова, род. 4. X. 1905 г.;
6. Маргарита Василева Костадинова, род. 24. II. 1920 г.;
7. Леонардъ Атанасовъ п. Михайловъ, род. XI. 1914 г.;
8. Димитъръ Ивановъ Димитровъ, род. 18. IX. 1913 г.;
9. Георги Костадиновъ Илиевъ, род. 16. I. 1920 год.

гр. Горна Джумая, 20. XI. 1941 г.

1—210—1 Отъ Църковното настоятелство.

Каравеловско църковно настоятелство, Елховска околия.

Обявление № 61. Обявява се на интересуващитѣ се, че обявенитѣ търгове въ брой 43 на „Църковенъ вестникъ“ съ обявление № 49 отъ 4.XI. 1941 год. на горното настоятелство, не се състояха; такива ще се произведатъ на единадесетия день отъ публикуване на настоящето въ „Църковенъ вестникъ“ въ сжщитѣ часове и поемни условия.

1—212—1 Председателъ: Свещ. Славъ п. Георгиевъ.

Сламинско църковно настоятелство, Ямболска околия.

Обявление № 62. Обявява се на интересувашитѣ се, че обявения търгъ въ брой 43 на „Църковенъ вестникъ“ съ обявление № 50 отъ 4. XI. 1941 год. на горното настоятелство, не се състоя; такъвъ ще се състои на дванадесетия день отъ публикуване на настоящето въ „Църковенъ вестникъ“ въ сжщитѣ часове и поемни условия.

1—213—1 Председателъ Свещ. *Славъ п. Георгиевъ*

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство на Добра Петрова, отъ с. Граматиково, М. Търновска околия, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Граматиково, 19. XI. 1941 гед.
1—214—1 Енор. свещеникъ *Кирилъ Поповъ.*

Обявление. Изгубенитѣ кръщ. свидетелства на Кръстяна Л. Илиева, Лазаръ Коновъ, Димитъръ Ст. Лиловъ, Милка П. Георгиева, Димитъръ Ив. Илиевъ, Цена Бонова, Тодорка Иванова, Петъръ Д. Георгиевъ, Мария Ив. Цекова, жители на с. Горно-Озирова, Берковско, и Стоянъ Йордановъ отъ с. Лютаджикъ, Врачанско, да се считатъ невалидни. Издадени имъ сж дубликати.

с. Горно-Озирова, 28. XI. 1941 г.
1—211—1 Протоиерей *Б. Богдановъ.*

Видинска Митрополия

Обявление № 8427. Изгубено е бракоразводно писмо № 8015/1940 година, издадено отъ Видинската Митрополия. Да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

гр. Видинъ, 7 ноемврий 1941 година.
1—206—1 *Отъ Митрополията.*

Явна благодарность.

Църковното настоятелство при храма „Рождество Пресв. Богородици“ въ ст. София, изказва явна благодарность на столичния неподражаемъ майсторъ техникъ и камбанолѣяръ

ДИМИТЪРЪ М. АЛЕКСИЕВЪ

за изработката на една камбана, която съ мелодичния си и силенъ звънъ се чува изъ цѣлата околностъ на столицата и рекламира таланта на своя майсторъ-творецъ.

Председателъ: *Свещ. Георги Поповъ.*

ИЗПИЗА ОТЪ ПЕЧАТЪ

РЕЛИГИЯ

СЪ ИСТОРИЯ НА БЪЛГ. ЦЪРКВА

Четива — помагало за V кл. на гимназиитѣ отъ д-ръ **Маню Ст. Маневъ**, учителъ въ I-ва Соф. мжжка гимназия.

Цена 30 лева.

НАМИРА СЕ ЗА ПРОДАНЪ ВЪ

СИНОДАЛНАТА КНИЖАРНИЦА — СОФИЯ
Поржчки съ наложенъ платежъ.

СИНОДАЛНА КНИЖАРНИЦА

НОВИ КНИГИ:

1. **Наръчна книга за духовенъ животъ** — отъ Архимандритъ Климентъ Рилецъ, цена 30 лв.
2. **Св. Киприянъ Картагенски. Възгледъ за Църквата** — отъ д-ръ Илия Цоневски, цена 40 лв.
3. **Проблемата за човѣка** — отъ Бор. п. Стоименовъ, цена 60 лв.
4. **Философия и миросгледъ** — отъ д-ръ Дим. Пенновъ, цена 40 лв.
5. **Разумъ и чудо** — отъ Борисъ Поповъ, цена 50 лв.
6. **Пжтьтъ отъ човѣка къмъ Бога у Паскаля** — отъ Монахъ д-ръ Серафимъ, цена 40 лв.
7. **Произходъ на свѣта и историята на земята споредъ науката и Библията** — отъ Борисъ Мариновъ, цена 35 лв.
8. **Св. Климентъ Охридски, животъ, дейность и жития** — отъ д-ръ В. Сл. Киселковъ, цена 40 лв.
9. **Религия съ история на Българската църква.** Помагало за IV кл. на гимназиитѣ — отъ д-ръ Маню Ст. Маневъ, цена 30 лв.
10. **Религия съ история на Българската църква.** Помагало за V кл. на гимназиитѣ — отъ д-ръ Маню Ст. Маневъ, цена 30 лв.

Пари по пощ. чекова смѣтка № 280

Поржчки съ наложенъ платежъ

Гл. редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ—София.